

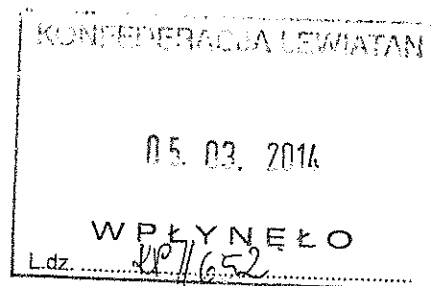

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PREZES
URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO

Piotr Ołowski

ULC-LEP-2/0230-0013/04/13

Warszawa, 2014.02.27.

wg rozdzielnika

000000693018

dl. p. J. Szumski
p. K. Wójcik

Szanowni Państwo,

Na podstawie upoważnienia z dnia 31 stycznia 2014 r. wydanego przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju na podstawie § 20 ust. 2 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979), stosowanie do art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 167) oraz art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.) w załączeniu do niniejszego pisma uprzejmie przekazuję *projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju zmieniającego rozporządzenie w sprawie lotów próbnych i akrobacyjnych oraz pokazów lotniczych*, wraz z uzasadnieniem.

Projekt powyższego rozporządzenia znajduje się w wykazie prac legislacyjnych Ministra Infrastruktury i Rozwoju pod pozycją 399.

Uprzejmie proszę o zapoznanie się oraz zgłoszenie ewentualnych uwag do ww. projektu, również na adres e-mail: psekowski@ulc.gov.pl, w **terminie 21 dni od dnia otrzymania tego pisma**. Skrócony termin na przedstawienie opinii spowodowany jest potrzebą pilnego wprowadzenia w życie proponowanych zmian, tj. przed rozpoczęciem sezonu pokazów lotniczych.

Nadmieniam równocześnie, że nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia.

Z poważaniem

W zastępstwie Prezesa
Urzędu Lotnictwa Cywilnego
Wiceprezesa Stowarzyszenia Lotników
Piotr Kusztyk
dl. Piotr Kusztyk

Otrzymują:

- 1) Business Centre Club – Związek Pracodawców, Plac Żelaznej Bramy 10, 00–136 Warszawa;
- 2) Forum Związków Zawodowych, Plac Teatralny 4, 85–069 Bydgoszcz;
- 3) NSZZ „Solidarność”, ul. Wały Piastowskie 24, 80–855 Gdańsk.
- 4) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, ul. Kopernika 36/40, 00–924 Warszawa;
- 5) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych – Lewiatan, ul. Zbyszka Cybulskiego 3, 00–727 Warszawa;
- 6) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, ul. Brukselska 7, 03-973 Warszawa;
- 7) Związek Rzemiosła Polskiego, skr. poczt. 54, 00–952 Warszawa.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU¹⁾

z dnia.....2014 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie lotów próbnych i akrobacyjnych oraz pokazów
lotniczych**

Na podstawie art. 123 ust. 1f ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2013 r. poz. 1393) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 16 maja 2013 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 576) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) lot akrobacyjny – zamierzone wykonywanie manewrów lub figur przez pilotującego statek powietrzny, powodujące zmianę położenia statku powietrznego na położenie niestandardowe lub powodujące niestandardową zmianę prędkości, w tym wykonywanie lotów między ustawionymi obiektami;”;

2) w § 5:

a) w ust. 6:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) typ statku powietrznego używanego podczas lotu akrobacyjnego;”;

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) numer uprawnienia lotniczego pilota statku powietrznego;”;

– dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) w przypadku pilotów państw obcych – zgodę właściwego organu państwa ich pochodzenia na wykonywanie lotów akrobacyjnych na wysokości mniejszej niż 300 m (1000 ft), jeżeli została udzielona;”;

b) uchyla się ust. 7,

c) dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

¹⁾ Minister Infrastruktury i Rozwoju kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury i Rozwoju (Dz. U. poz. 1391).

„7a. Prezes Urzędu może wezwać organizatora lotów akrobacyjnych lub organizatora pokazu lotniczego do złożenia wyjaśnień dotyczących danych oraz informacji, zawartych we wniosku, o którym mowa w ust. 6.”;

3) w § 7:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pokaz lotniczy, w tym lot treningowy do tego pokazu, odbywa się zgodnie z programem pokazu lotniczego.”,

b) w ust. 2:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) datę i godziny pokazu lotniczego oraz datę i godziny lotów treningowych do tego pokazu;”,

– w pkt 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„3) wyznaczone miejsce startu i lądowania oraz szkic terenu, nad którym ma być wykonany pokaz lotniczy i loty treningowe do tego pokazu, zawierający;”,

– w pkt 6 dodaje się lit. g w brzmieniu:

„g) zamiaru wykonania lotu treningowego do pokazu lotniczego;”,

c) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Określenie danych, o których mowa w ust. 2 pkt 6 lit. a i b, nie jest wymagane w przypadku członków załóg statków powietrznych lotnictwa państwowego.”;

4) po § 9 dodaje się § 9a w brzmieniu:

„1. Dyrektor pokazu lotniczego może dokonać zmian w składzie załogi statku powietrznego na skład załogi statku powietrznego, który nie został ujęty w programie pokazu lotniczego, pod warunkiem, że jego członkowie posiadają niezbędne uprawnienia i kwalifikacje oraz będą uczestniczyć w odprawie przed lotami, o której mowa w § 26 ust. 1.

2. Dyrektor pokazu lotniczego może dokonać zmiany statku powietrznego na inny statek powietrzny z zastrzeżeniem, że statek powietrzny w czasie pokazu lotniczego nie będzie wykonywał lotu z prędkością większą niż deklarowana maksymalna prędkość, o której mowa w § 7 ust. 2 pkt 6 lit. f.

3. Zmiany, o których mowa w ust. 1 i 2, wraz z ich uzasadnieniem dyrektor pokazu lotniczego odnotowuje w formie pisemnej w dokumentacji pokazu lotniczego.”;

5) w § 13 ust. 3 skreśla się pkt 4;

6) w § 18 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Organizator pokazu lotniczego nie dopuszcza do sprzedaży ani wnoszenia do strefy dla publiczności materiałów lub wyrobów pirotechnicznych.

2. Organizator pokazu lotniczego zwraca się do zarządzającego lotniskiem lub lądowiskiem z wnioskiem o wydanie zakazu sprzedaży materiałów lub wyrobów pirotechnicznych na terenie lotniska lub lądowiska, na którym odbywa się pokaz lotniczy.”;

7) § 19 otrzymuje brzmienie:

„§ 19. 1. Dyrektor pokazu lotniczego współdziała z kierownikiem do spraw bezpieczeństwa w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa pokazu lotniczego jako imprezy masowej.

2. Organizator pokazu lotniczego, w którym uczestniczą więcej niż 3 statki powietrzne z napędem silnikowym, zapewnia ciągłą rejestrację lotów przy użyciu urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk oraz nagrywa korespondencję radiową prowadzoną podczas pokazu lotniczego.

3. Rejestrację lotów, o której mowa w ust. 2, wykonuje się zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu utrwalania przebiegu imprezy masowej (Dz. U. Nr 16, poz. 73).

4. Kopię zapisu rejestracji lotów, o której mowa w ust. 3, organizator pokazu lotniczego przesyła do Prezesa Urzędu w ciągu 14 dni od zakończenia pokazu lotniczego.

5. Przepisów ust. 3 i 4 nie stosuje się do pokazów lotniczych, w których biorą udział wyłącznie państwowe statki powietrzne organizowanych na terenach zamkniętych będących w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz do pokazu lotniczego, o którym mowa w § 19 ust. 1, jeżeli jednostki te są organizatorami pokazu lotniczego.”;

8) w § 23 ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) numer uprawnienia lotniczego, o którym mowa w § 7 ust. 2 pkt 6 lit. b, wraz z datą jego ważności oraz orzeczenie lotniczo-lekarskie, jeżeli jest wymagane.”;

9) § 30 otrzymuje brzmienie:

„§ 30. 1. Loty lub skoki spadochronowe podczas pokazu lotniczego mogą wykonywać wyłącznie:

- 1) piloci samolotów (włączając motoszybowce), śmigłowców i wiatrakowców, którzy uzyskali nalot ogólny 400 godzin, w tym co najmniej 100 godzin w charakterze dowódcy;
- 2) piloci szybowców, którzy uzyskali nalot ogólny 200 godzin, w tym co najmniej 100 godzin w charakterze dowódcy szybowca;
- 3) piloci ultralekkich statków powietrznych, którzy uzyskali nalot ogólny 200 godzin, w tym co najmniej 100 godzin w charakterze dowódcy ultralekkiego statku powietrznego (sterowanie w trzech płaszczyznach lub balansowanie ciężarem);
- 4) piloci lotni, motolotni, parolotni i paraplanów, którzy uzyskali nalot ogólny 50 godzin, w tym 25 godzin na sprzęcie kategorii, na której uczestniczą w pokazie;
- 5) piloci balonów, którzy uzyskali nalot ogólny 50 godzin, w tym co najmniej 25 godzin w charakterze dowódcy balonu gazowego lub balonu na ogrzane powietrze;
- 6) skoczkowie spadochronowi, którzy wykonali minimum 200 skoków.

2. Loty akrobacyjne w strefie pokazu lotniczego mogą wykonywać wyłącznie:

1) piloci cywilnych statków powietrznych, którzy:

a) posiadają:

- ważne uprawnienie do wykonywania lotów akrobacyjnych wpisane do licencji lub świadectwa kwalifikacji albo
- potwierdzenie ukończenia szkolenia lotniczego specjalistycznego w lotach akrobacyjnych, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 104 ust. 1 ustawy, albo
- inny równoważny dokument potwierdzający kwalifikacje w zakresie lotów akrobacyjnych wydany przez właściwy organ państwa obcego,

b) w okresie ostatnich 90 dni:

- wykonali co najmniej 6 lotów akrobacyjnych oraz
- posiadają co najmniej 10 godzin nalotu dowódczego;

- 2) piloci państwowych statków powietrznych, którzy posiadają kopię dokumentu potwierdzającego kwalifikacje lub uprawnienia w lotnictwie państwowym;
- 3) piloci wojskowi państw obcych, którzy posiadają uprawnienie w zakresie wykonywania lotów akrobacyjnych wydane przez właściwy organ państwa obcego.”;

10) w § 36:

a) ust. 1–5 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku lotów innych niż akrobacyjne, wysokość lotu nad terenem podczas pokazu lotniczego nie może być mniejsza niż:

- 1) 50 m (150 ft) – podczas lotów kategorii III statków powietrznych i śmigłowców ze stałą prędkością, przechyleniem do 30° i kątem wznoszenia do 45°;
- 2) 100 m (300 ft) – podczas lotów kategorii I statków powietrznych i kategorii II statków powietrznych ze stałą prędkością, przechyleniem do 30° i kątem wznoszenia do 45°;
- 3) 30 m (100 ft) – podczas lotów motolotni lub parapanu.

2. Nie ustala się minimalnej wysokości lotu w przypadku:

- 1) statków powietrznych o masie własnej nieprzekraczającej 70 kg;
- 2) śmigłowców wykonujących podczas pokazu lotniczego lot w zawisie lub lot w zawisie wraz z manewrowaniem, z prędkością nieprzekraczającą 20 km/h (10 kt).

3. W przypadku pokazów, o których mowa w art. 123 ust. 1d ustawy, wysokość wykonywania lotów akrobacyjnych nie może być mniejsza niż 150 m.

4. Loty polegające na imitacji:

- 1) działań ratowniczych;
- 2) zadań agrolotniczych;
- 3) działań taktycznych;
- 4) gaszenia pożaru;
- 5) lądowania w przypadku lotu nad drogą startową;
- 6) zawodów lotniczych

– wykonuje się tylko w ramach pokazu lotniczego, o którym mowa w art. 123 ust. 1b ustawy. W przypadku wykonywania tych lotów poniżej minimalnych wysokości, o których mowa w ust. 1, przepis § 5 ust. 4 stosuje się odpowiednio, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych lotów oraz uprawnień i doświadczenia pilotów.

5. Loty akrobacyjne wykonywane między sztucznymi przeszkodami oraz loty, o których mowa w ust. 4 pkt 6, wykonuje się po przeprowadzeniu lotu treningowego w strefie pokazu.”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Podczas pokazu lotniczego skoków spadochronowych kontrolę prawidłowości otwarcia spadochronu przeprowadza się na wysokości nie mniejszej niż 700 m (2000 ft).”;

11) § 37 otrzymuje brzmienie:

„§ 37. Dyrektor pokazu lotniczego może zezwolić uczestnikom pokazu lotniczego na wykonanie lotu treningowego w wyznaczonej strefie pokazu lotniczego przed rozpoczęciem pokazu lotniczego, jeżeli taki lot został ujęty w programie pokazu lotniczego, o którym mowa w § 7 ust. 2.”;

12) w § 39 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku wlotu do strefy pokazu lotniczego z obszaru, w którym znajdują się osiedla lub inne skupiska ludności, statek powietrzny może wykonać zniżanie w celu wykonania lotu na stałej wysokości w strefie pokazu lotniczego do wysokości względnej nie mniejszej niż 150 m (500 ft), jednak kąt zniżania nie może być większy niż przewidziany w normalnym podejściu do lądowania dla danego typu statku powietrznego.”;

13) po § 46 dodaje się § 46a w brzmieniu:

„§ 46a. 1. Podczas pokazów lotniczych loty mogą wykonywać modele latające oraz bezzałogowe statki powietrzne o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 25 kg, które spełniają wymogi określone w przepisach wydanych na podstawie art. 33 ust. 2 i 4 ustawy oraz są używane wyłącznie w operacjach w zasięgu wzroku.

2. Minimalną odległość linii pokazu lotniczego od strefy dla publiczności w przypadku lotów modeli latających oraz bezzałogowych statków powietrznych określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.”;

14) załącznik nr 2 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie:

„Załącznik nr 2

MINIMALNE ODLEGŁOŚCI LINII POKAZU LOTNICZEGO OD STREFY DLA
PUBLICZNOŚCI

Minimalna odległość linii pokazu lotniczego od strefy dla publiczności*	Kategoria lub typ statku powietrznego	Element pokazu lotniczego
230 m	kategoria I statków powietrznych kategoria II statków powietrznych,	lot akrobacyjny

	oraz śmigłowce	
150 m	kategoria III statków powietrznych wiatrakowce	lot akrobacyjny
150 m	ultralekkie statki powietrzne, szybowce, lotnie, motolotnie, paraplany	lot akrobacyjny
150 m	śmigłowce	manewrowanie z uwzględnieniem wpływu ziemi
230 m	kategoria I statków powietrznych	prezentacja w locie
150 m	kategoria II statków powietrznych lub kategoria III statków powietrznych	prezentacja w locie
100 m	ultralekkie statki powietrzne, szybowce, lotnie, motolotnie, paraplany	prezentacja w locie
50 m	dla statków powietrznych o masie własnej łącznie z paliwem nieprzekraczających 70 kg	manewrowanie przy ziemi
50 m	spadochrony	skok

* W przypadku wykonywania lotów grupowych odległość określona w pierwszej kolumnie dotyczy statku powietrznego znajdującego się najbliżej publiczności.”;

15) załącznik nr 4 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie:

„Załącznik nr 4

MINIMALNE WARUNKI ATMOSFERYCZNE DLA STATKÓW POWIETRZNYCH
BIORĄCYCH UDZIAŁ W POKAZIE LOTNICZYM

Rodzaj statku powietrznego	Rodzaj wykonywanego lotu	Minimalne warunki atmosferyczne	
		Podstawa	Widzialność

			chmur (zachmurzenie $\geq 4/8$)	
			(m)	(km)
Dla statków powietrznych o masie własnej łącznie z paliwem nieprzekraczających 70 kg, lotnie, motolotnie, paraplany	loty podczas pokazu lotniczego	pojedyncze statki	150	2,0
		formacje	200	3,0
Śmigłowce, wiatrakowce i inne statki powietrzne o prędkości przeciągnięcia poniżej 95 km/h (50 kt)	Loty podczas pokazu lotniczego z wyłączeniem lotów akrobacyjnych wykonywanych w pionie	pojedyncze statki	200	3,0
		formacje	200	3,0
	lot akrobacyjne wykonywane w pionie	pojedyncze statki	300	3,0
		formacje	400	5,0
Inne statki powietrzne	loty podczas pokazu lotniczego z wyłączeniem lotów akrobacyjnych wykonywanych w pionie	pojedyncze statki	300	3,0
		formacje	300	5,0
	loty akrobacyjne wykonywane w pionie	pojedyncze statki	500	5,0

	pionie	formacje tłokowe i turbośmigłowe	500	5,0
		formacje odrzutowe	1000	8,0

Uwaga: Minimalne warunki atmosferyczne dla statków powietrznych biorących udział w pokazie lotniczym mogą być podwyższone dla poszczególnych statków powietrznych, w zależności od ich charakterystyk, w szczególności ich osiągnięć lotniczo-technicznych zawartych w instrukcjach eksploatacji tych statków powietrznych.”;

16) dodaje się załącznik nr 5 w brzmieniu:

„Załącznik nr 5

**MINIMALNA ODLEGŁOŚĆ LINII POKAZU LOTNICZEGO OD STREFY DLA
PUBLICZNOŚCI DLA MODELI LATAJĄCYCH ORAZ BEZZAŁOGOWYCH
STATKÓW POWIETRZNYCH**

Typ modelu lub bezzałogowego statku powietrznego	Masa (MTOM)	Odległość od publiczności
z napędem tłokowym lub elektrycznym	do 7 kg	30 m
z napędem tłokowym lub elektrycznym	powyżej 7 kg	50 m
z napędem odrzutowym	każda	75 m
posiadające wirnik lub wirniki nośne	każda	50 m

””

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER

INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

W porozumieniu:

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

MINISTER SPRAW

WEWNĘTRZNYCH

UZASADNIENIE

1. Cel wydania rozporządzenia.

Niniejszy projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju wprowadza zmiany do rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 16 maja 2013 r. w sprawie lotów próbnych i akrobacyjnych oraz pokazów lotniczych (Dz. U. z 2013 r. poz. 576), które są następstwem doświadczeń związanych z jego stosowaniem podczas sezonu lotniczego w 2013 r.

2. Zakres regulacji.

Jednym z głównych celów niniejszej nowelizacji było wyraźne wskazanie, że właściwość Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego jako centralnego organu administracji rządowej właściwego w sprawach lotnictwa cywilnego, w zakresie sprawowania nadzoru nad bezpieczeństwem pokazów lotniczych na terenie Polski, ogranicza się do cywilnych statków powietrznych oraz ich załóg. Dlatego też, zdecydowano się na wprowadzenie zmian polegających na tym, że organizator pokazów lotniczych, przedkładając wniosek do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego o wyrażenie zgody na przeprowadzenie pokazów lotniczych, nie będzie musiał w przypadku załóg statków powietrznych lotnictwa państwowego biorących udział w pokazie, przedkładać kopii dokumentów potwierdzających kwalifikacje lub uprawnienia w lotnictwie państwowym. Taka weryfikacja powinna odbywać się na poziomie instytucji sprawujących nadzór nad tego rodzaju lotnictwem. Mając to na uwadze, zdecydowano się na wprowadzenie zmiany w § 5 ust. 6 pkt 5. Jeżeli chodzi o opisywany ust. 6 zawarty w § 5, dokonano szeregu doprecyzowań o charakterze porządkującym. Jedną z tego typu zmian jest to, że we wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie lotów poniżej 300 m (1000 ft) nad poziomem terenu, zamiast podawania nazwy użytkownika statku powietrznego, trzeba będzie podawać dane dotyczące typu statku powietrznego użytkowanego podczas lotu akrobacyjnego. Dzięki temu podczas rozpatrywania wniosku o udzielenie zgody na wykonywanie lotów poniżej 300 m (1000 ft) nad poziomem terenu, będzie można ocenić czy określony statek powietrzny planowany do wykonania operacji lotniczej poniżej ustalonych minimów wysokościowych, posiada odpowiednie osiągi, które zapewnią wykonanie takiej operacji w sposób bezpieczny. Doprecyzowano, również kwestie związane z udziałem załóg lotniczych z państw obcych biorących udział w pokazach lotniczych na terenie Polski. Zgodnie z nowym brzmieniem § 5 ust. 6, organizator pokazu lotniczego lub lotów akrobacyjnych będzie miał obowiązek przedłożenia, w przypadku udziału zagranicznych załóg lotniczych, zgody właściwego organu państwa swojego

pochodzenia na wykonywanie lotów akrobacyjnych na obniżonych wysokościach. Dzięki temu zabiegowi starano się uniknąć wątpliwości związanych z brzmieniem obecnie obowiązującego § 5 ust. 7. Zamierzeniem tej zmiany jest to, aby organizator pokazów lotniczych lub lotów akrobacyjnych, każdorazowo przedstawiał we wniosku o wyrażenie zgody na wykonanie lotów poniżej 300 m (1000 ft) nad poziomem terenu przez zagraniczne załogi lotnicze, stosowne dokumenty wydane przez odpowiednie obce organy właściwe dla tych załóg, z których w sposób wyraźny wynika, że są one uprawnione lub posiadają umiejętności do wykonywania takich lotów. W projektowanym rozporządzeniu zdecydowano się na wprowadzenie nowego przepisu § 5 ust. 7a, zgodnie z którym Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego przy weryfikowaniu kompetencji pilota zagranicznego do wykonywania lotów pokazowych czy też akrobacyjnych, będzie miał możliwość zwrócenia się do organizatora w celu wyjaśnienia wszelkich wątpliwości, jakie mogą mieć znaczenie w szczególności w obszarze zapewniania możliwie jak najwyższego poziomu bezpieczeństwa dla osób postronnych.

Jak wskazuje praktyka, istotnym elementem wpływającym na poprawę bezpieczeństwa pokazów lotniczych jest kwestia treningów wykonywanych przez załogi statków powietrznych biorących udział w pokazie. Dlatego też zdecydowano się na wprowadzenie zmian w § 7, dzięki którym program pokazu lotniczego obejmować będzie również trening. Zmiana ta wynika z konieczności zapewnienia możliwie wysokiego poziomu bezpieczeństwa poprzez zmniejszanie prawdopodobieństwa wystąpienia ewentualnych negatywnych następstw jakie mogą być związane z wykonywaniem lotów w ramach pokazów lotniczych. Jednym z elementów minimalizowania skutków takiego ryzyka jest wykonywanie lotów treningowych przez załogi uczestniczące w pokazach lotniczych. W takim wypadku lot treningowy stanowi niejako element składowy planowanego pokazu lotniczego i z tegoż powodu powinien zostać objęty programem pokazu lotniczego, który to program jest oceniany w związku z rozpatrywaniem wniosku o udzielenie zezwolenia na przeprowadzenie pokazu lotniczego.

Projekt nowelizacji rozporządzenia zawiera także przepis umożliwiający dyrektorowi pokazu lotniczego dokonywanie zmian składu załogi, również w sytuacji, gdy załoga taka nie została ujęta w programie pokazu lotniczego. Chodzi tutaj o sytuacje nieoczekiwane, których z góry nie można zaplanować, a mogą uniemożliwić realizację przebiegu pokazu. W głównej mierze dotyczyć będzie to sytuacji w których załoga zaplanowana do wykonania lotów w ramach pokazu nie stawi się. Jest oczywistym, że dokonywanie takich zmian nie może odbywać się w sposób dowolny, dlatego też w § 9 ust. 4 został wprowadzony warunek,

zgodnie z którym wprowadzanie zmian w składzie załogi na inną, nie przewidzianą w programie pokazu lotniczego, jest możliwe, o ile nowa załoga posiada niezbędne uprawnienia i kwalifikacje. Ponadto nowa załoga będzie musiała uczestniczyć w odprawie przed lotami organizowanej przez dyrektora pokazu lotniczego. Dopuszczalna byłaby także zmiana statku powietrznego, na którym miałyby być wykonywany pokaz. Uzasadnieniem dla powyższego uregulowania jest wynikające z praktyki doświadczenie, że statki powietrzne mogą okazać się niesprawne do wykonywania lotu. W obecnym brzmieniu rozporządzenie nie ma możliwości dokonywania zmian statków powietrznych, co powoduje usunięcie często istotnych punktów programu pokazu lotniczego.

Podczas opracowywania niniejszego projektu nowelizacji dokonano zmian w § 18 gdyż uznano, że wystarczającym środkiem ochrony będzie wprowadzenie wymogu, zgodnie z którym organizator pokazu lotniczego nie dopuszcza do sprzedaży ani wnoszenia do strefy publiczności materiałów pirotechnicznych. Tym samym uznano za zbędne odwoływanie się w § 18 do definicji przedmiotów wypełnionych gazami lżejszymi.

Przy opracowywaniu projektu przedmiotowego rozporządzenia, zdecydowano się na zmniejszenie obciążeń organizatorów pokazów lotniczych lub lotów akrobacyjnych związanych z utrwalaniem ich przebiegu przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Rejestracja będzie dokonywana zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504, z późn. zm.). Celem wzmocnienia nadzoru nad bezpieczeństwem przebiegu pokazu projekt wprowadza obowiązek przesłania uzyskanych zapisów video podczas pokazu lotniczego. Należy zwrócić uwagę, że lotnictwo państwowe posiada własne przepisy dotyczące rejestracji i oceny wykonywanych lotów. W związku z tym projekt proponuje odstąpienie od obowiązku rejestrowania pokazów, w których biorą udział jedynie statki lotnictwa państwowego, co skutkuje nieprzesyłaniem takich materiałów do Prezesa ULC.

W celu zapewnienia jak najwyższego poziomu bezpieczeństwa lotów i skoków spadochronowych wykonywanych podczas pokazów lotniczych, zdecydowano się na określenie w § 30 kryteriów oraz doświadczenia lotniczego osób biorących udział w pokazach. W ten sposób uznano, że jednym ze sposobów minimalizowania ryzyka wystąpienia skutków zdarzeń lotniczych, jest posiadanie odpowiedniego doświadczenia lotniczego wyrażającego się w szczególności w posiadaniu odpowiedniego nalotu.

W celu zapewnienia jak najwyższego poziomu bezpieczeństwa lotów i skoków spadochronowych wykonywanych podczas pokazów lotniczych, zdecydowano się na

określenie w § 30 kryteriów oraz doświadczenia lotniczego osób biorących udział w pokazach. W ten sposób uznano, że jednym ze sposobów minimalizowania ryzyka wystąpienia skutków zdarzeń lotniczych, jest posiadanie odpowiedniego doświadczenia lotniczego wyrażającego się w szczególności w posiadaniu odpowiedniego nalotu.

W celu zapewnienia większej elastyczności w organizowaniu pokazów lotniczych oraz kierując się troską zapewnienia możliwie najwyższego poziomu bezpieczeństwa lotów wykonywanych podczas pokazów lotniczych, zdecydowano się na wprowadzenie zmian w § 36. Dotyczą one w szczególności lotów, które mogą być wykonywane na wysokości poniżej 150 m. Zapewnienie możliwie najwyższego poziomu bezpieczeństwa lotów można osiągnąć poprzez zastosowanie szeregu zabezpieczeń, między innymi poprzez stosowne oddalenie publiczności od linii pokazu lotniczego. Odległość od publiczności została dodatkowo uwarunkowana kategorią statków powietrznych uczestniczących w pokazie lotniczym.

Uznano, że sposobami minimalizowania ryzyka wystąpienia skutków zdarzeń lotniczych dla załóg uczestniczących podczas pokazów lotniczych na obniżonych wysokościach, jest są m.in.:

- posiadanie odpowiedniego doświadczenia lotniczego wyrażającego się w szczególności w posiadaniu odpowiedniego nalotu oraz uczestnictwie w pokazach lotniczych w podobnych warunkach;
- posiadanie dużej świadomości zagrożeń pośród załóg biorących udział w pokazach lotniczych na obniżonej wysokości;
- posiadanie umiejętności minimalizowania ryzyka przez załogi statków powietrznych;
- możliwość weryfikowania kompetencji pilota/załogi do wykonywania lotów pokazowych i akrobacyjnych przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego. Prezes Urzędu będzie miał możliwość zwrócenia się do organizatora pokazów lotniczych z odpowiednim pytaniem w celu wyjaśnienia wszelkich wątpliwości, jakie mogą mieć znaczenie w szczególności w obszarze zapewniania możliwie jak najwyższego poziomu bezpieczeństwa dla osób postronnych.
- możliwość weryfikowania rzeczywistych kompetencji pilota przez organizatora pokazów lotniczych podczas treningu, o którym mowa w § 1 pkt 2 projektu rozporządzenia, a także możliwość oceny, czy określony statek powietrzny planowany do wykonania operacji lotniczej poniżej ustalonych minimów wysokościowych posiada odpowiednie osiągi, które zapewnią wykonanie takiej operacji w sposób bezpieczny.

Ponadto, kierując się troską zapewnienia możliwie najwyższego poziomu bezpieczeństwa

lotów wykonywanych podczas pokazów lotniczych, zdecydowano się na wprowadzenie w § 36 zmian wedle których, określona kategoria lotów będzie mogła odbywać się wyłącznie na tych pokazach, w stosunku do których istnieje potrzeba wydawania zezwoleń ze strony Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego na wniosek organizatora pokazów złożony co najmniej 30 dni przed planowanym terminem pokazu (art. 123 ust. 1b ustawy – Prawo lotnicze).

W § 39 celem podniesienia bezpieczeństwa publiczności obserwującej pokaz lotniczy wartość wysokości minimalnej wlotu do strefy zostaje zmieniona na wysokość względną, czyli wysokość nad terenem pokazu.

Ponadto, mając na uwadze coraz silniej rozwijający się sektor lotnictwa cywilnego w obszarze modeli latających oraz bezzałogowych statków powietrznych oraz bezzałogowych statków powietrznych, a także potencjał tego rodzaju lotnictwa, zdecydowano się również uregulowanie zasad wykonywania pokazów lotniczych, poprzez odpowiednie odwołanie do przepisów wydanych na podstawie art. 33 ust. 2 i 4 ustawy – Prawo lotnicze. W celu zapewnienia bezpieczeństwa osób biorących w pokazach lotniczych z udziałem modeli latających lub bezzałogowych statków powietrznych, w nowo dodanym załączniku nr 5 określono minimalne odległości linii pokazu lotniczego od strefy publiczności.

Zgodnie z § 2 projektowanego rozporządzenia wejdzie ono w życie po upływie 14 dni od jego ogłoszenia – stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172, z późn. zm.).

Zgodność regulacji z prawem UE – przedmiotowe regulacje są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych oraz nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Stosownie do postanowień § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju zmieniające rozporządzenie w sprawie lotów próbnych i akrobacyjnych oraz pokazów lotniczych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Robert Zieliński i Tomasz Wojtas</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>Źródło: Expose Premiera</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Problematyka bezpieczeństwa lotów akrobacyjnych i pokazowych wykonywanych przez załogi lotnicze podczas pokazów lotniczych. Przedmiotowa regulacja dotyczy nie tylko bezpieczeństwa załóg lotniczych uczestniczących w pokazach, ale także osób trzecich.

Nowelizacja ma na celu poprawę oraz doprecyzowanie wybranych przepisów rozporządzenia wynikających z wniosków z przeprowadzonych pokazów lotniczych przeprowadzonych w sezonie lotniczym 2013 r.

Jednocześnie regulacja ma stanowić ułatwienie w organizowaniu pokazów lotniczych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Przedmiotowa nowelizacja ma charakter przekrojowy. Głównym jej celem jest zapewnienie możliwie najwyższego poziomu bezpieczeństwa, przede wszystkim publiczności obserwującej pokazy lotnicze. Ponadto, celem zaproponowanych rozwiązań jest zmniejszenie niepożądanych skutków (wypadków lotniczych) dla załóg statków powietrznych uczestniczących w pokazie lotniczym lub wykonujących loty akrobacyjne.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dokonywano takich analiz, ze względu na szczegółowość i złożoność zagadnień związanych z wykonywaniem lotów akrobacyjnych i pokazowych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Piloci i skoczkowie spadochronowi	ok. 18 000	Rejestr Personelu Lotniczego ULC.	Sposób wykonywania lotów akrobacyjnych oraz lotów wykonywanych podczas pokazów lotniczych.
Społeczeństwo (publiczność pokazu lotniczego)	Wielkość niemierzalna	Fakty powszechnie znane nie wymagające dowodzenia.	Ewentualne następstwa wypadku lotniczego.
Organizatorzy pokazów lotniczych	50 pokazów w ciągu roku	Ilość wydanych zgód oraz informacji o zamiarze	Sposób zorganizowania oraz przeprowadzenia pokazów

budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Przedmiotowa nowelizacja rozporządzenia nie wiąże się z koniecznością ponoszenia wydatków pokrywanych z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Nie przewiduje się także żadnych dodatkowych dochodów.
---------------------	--

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak
--	------

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodziny, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	
	Organizatorzy pokazów lotniczych (koszt związany z rejestracją obrazu i dźwięku pokazów lotniczych)	9000	9000	9000	9000	9000	9000	54000	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak
--	------

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronicznej.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz: Proponowane zmiany spowodują zmniejszenie ilości dokumentów niezbędnych do przedłożenia w ULC celem uzyskania zgodny na przeprowadzenie pokazów lotniczych. Skrócony zostanie czas czynności przygotowawczych prowadzonych przez organizatora pokazu lotniczego, polegających na pozyskiwaniu informacji o uprawnieniach załóg lotniczych uczestniczących w pokazie lotniczym.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Brak wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: administracja państwowa	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wejście w życie a następnie stosowanie przepisów projektowanego rozporządzenia przyczyni się do ułatwień w organizowaniu pokazów lotniczych. Jednocześnie zakłada się realizację procesu ciągłego podnoszenia poziomu bezpieczeństwa.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja efektów projektu nowelizacji przedmiotowego rozporządzenia będzie prowadzona w oparciu o kontrole przeprowadzane przez upoważnionych pracowników Urzędu Lotnictwa Cywilnego na podstawie przepisów ustawy Prawo lotnicze. Kontrole będą dotyczyć sposobu organizacji pokazów lotniczych. Dodatkowo przewiduje się, że ocena efektów projektu zostanie dokonana w oparciu o wyrażane opinie ze strony organizatorów i uczestników pokazów lotniczych.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		